

Կը հրատարակվի Զորեք-
չաբթի և Շաբաթ օրերը :

Գին տարեկան (100)
թերթ 3 արծաթ մէճիտ
կԱՆԻԻԿ : Գաւառաց հա-
մար 4 արծաթ մէճիտ ,
բօսթայի ծախքը խմբագ-
րութեան վրայ ըլլալով :

Բաժանորդագրութիւնը
ամեն ամսու գլխին կ'ըս-
կըսին :

Մանուգման տողը մէկ
անգամի համար 3 ղուրուշ
է , աւելի անգամի համար
սակարկութիւն կ'ըլլայ :

Հրագրոյս վերաբերեալ
գրութիւններն պէտք է
ուղղել առ Յ . Յ . Պարոն-
եան Պապը Աւի ճատտէսի
թիւ 25 :

Ճանբու ծախքը չի վճար-
ված նամակ չընդունվիր :

40 փարայ

Թ Ա Տ Ր Ո Ն

40 փարայ

ԶՈՐԵՔՏԱՍՄԱՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐԶ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Շոգենաւները վարձը վեցան ,
յայտարարութիւնները ցրուովեցան ,
գանձապետները տետրակներն չինե-
ցին , տոմսակները ծախու . դրվե-
ցան , ամեն բան պատրաստ է , հի-
մայ միայն կը մնայ այն տոմսակներէն
մէյմէկ հաստ առնել ու շոգենաւ-
մանն լով Հիւնքեար իսկէլէսի երթալը .
Նուագածուաց բանակներն ալ
պատրաստ նշանի կոպտսեն որ շոգե-
նաւներու մէջ մարտնչին ձայնագ-
րութեան դէմ :

Հաճնուս նայելով կարգացվե-
լիք ճառերն ալ պատրաստ են և
ճառախօսները զանոնք համառօտե-
լու վրայ են եղեր :

Ամեն ալ ողջ ըլլան :

Թէ հանդիսագիր ընկերու-
թեանց , թէ ճառերու , երգերու և
պարերու պատրաստութիւնը ու պատ-
րաստութիւնը երկուստեքաց խորին շը-
նորհակալութիւննիս կը յայտնենք
այն ջանից համար որովք կաշխատին
Սահմանագրութեան այս տարեգար-
ձին ալ շքեղ կերպով կատարելու :

Կը յուսանք որ ժողովուրդն ալ
կը վարձատրէ ընկերութեանց այս
աշխատութիւնը՝ ներկայ գտնովե-
լով այս հանդիսին՝ ուր տահմանագ-
րութիւնը կը հրաւիրէ զինք :

Սահմանագրութեան հրաւե-
լին պէտք է անձամբ , պատասխա-
նել . այս հանդէսն այցետոմս չըն-
դունիր :

Հոս արժան կը համարինք դի-
տողութիւն մը ընել . այն է ազաւել
գանձապետներուն ու հաշուաւոր .
ներուն որ ուշադրութիւն ընեն
տակէն ծակված չափային մէջ ստակ
չդնեն ու տետրակներն ալ մատիտով
չգրեն , որպէս զի ուրիշ տարիներ
ուրիշ գանձապետներուն ու հաշ-

ուակներուն պատահած փորձան-
քին իրենք ալ չպատահին :

ԱՄԲՐՈՍԻՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Սիրոս կը նեղանայ կոր , բիշ մը
ղուարձանալ կուզեմ , բայց ինչպէս
ղուարձանամ , ո՞ւրի՞նչ սկսիմ , ահա
հոս է խնդիրը : Կը մտածեմ որ Ամբ-
րոսիօսէս սկսիմ , դուք ինչ կըսէք ,
ընթերցողներ , ահա ես սկսայ :

Հոս եկու նայինք , Ամբրոսիոս
վարդապետ : Ներեցէք սխալմամբ
ձեզի վարդապետ կոչելուս , գիտէի որ
այդ սրբազան անունը քեզի տալու
համար քանի մը վկայ պէտք էր ա-
ռաջուց , բայց ինչ ընեմ , կրօնա-
կան ժողովն անանկ կուղէ , անոր
հնազանդիլ պատրաստ եմ :

Բայց դուն հոս եկու նայինք ,
իմ սիրուն , իմ անուշաբոյր Ամբրոս-
եակո , շատոնց քեզի հետ անանուիլ
կը փոփաքէի , ինչպէս սիրահար մը
կարօտակէզ իր սիրուհին կը փոփաքի
անանկ . ան , դուք վարդապետ
էք , այս բաները չէք դիտեր , երա-
նի ձեզի որ սիրահարութեան ինչ
բան ըլլալը չը գիտէք , դուք չէք
կրնար հասկնալ թէ սիրոս ցոյցով կը
բաբսխէ երբ սէր , սիրուի , պրակա-
րաբէն բոլորը կը լսեմ , ան . ա-
նիծեալ վայրկեաններ , անիծեալ յի-
շատակներ , ո՞ւր երբեք գացիք . . .
ներեցէք , ընթերցող , ճամբանիս
սխալմամբ փոխեցինք : Երեսնիս Ամբ-
րոսիօսին դարձնենք :

Հա , աղէկ միտքս ինչաւ , ար-
դեօք երեսնիդ ալ որչափ փոխուած
ըլլալու է ձեզի չի տեսնելէս ի վեր ,
հաւատացէք որ դիմացս ելնէք նէ ,
չի պիտի ճանչնամ զձեզ , ո՞վ իմ սի-
րուն և անուշաբոյր ծաղիկ Ամբրոս-
եակո , հոս եկու նայիմ , Ժան Նի-
վէլին պէս ձայնս առած ատենդ ին-
չու կը փախչի . մի վախնար , բան
չի կայ , սիրող ամուր բռնէ :

Ասկէ երեք շաբաթ առաջ ան-

գամ մը ձեզի կանչեցինք , պարապ
տեղը մինչև հիմա սպասեցի . Ամբ-
րոսիօսէդ ձայն չերաւ , ոչ ի՞նչն օ-
րինակը խրկեցիք և ոչ ալ երեսնիդ
ցուցուցիք . պահ մը կասկածեցանք
որ չըլլայ թէ ուրիշ լրագրի մը խըն-
կած ըլլալով այդ ի՞նչը ան ալ վար-
դաբ ու չի հրատարակած ըլլայ ,
բայց բարեկամ մը մերայս կասկածը
փարատեց , իմացնելով որ դուք ի-
ւամը ծոցերնիդ պահեր էք , և ոչ
թէ հրատարակել տալու , այլ երեսն
անգամ մարդու ցուցնելու կամչաք
եղեր : Ապրէք , ամօթխածութիւնը
աղէկ բան է :

Բայց ինչ որ ալ ըլլայ , քանի որ
Պօլսոյ տմեն լրագրաց մէջ հրատա-
րակել տուիք թէ ընտանեկան պատ-
ւոյ դատերնիդ վաստկեր էք , ձեր
եղբօրը վրայ իրամ ըրեր էք , զրպար-
տիչ ճանչցուեր է այն , պարտական
էք ուրէմն իլամին օրինակն ալ հրա-
տարակութեան տալ , որպէս զի մենք
ալ հաւատանք , և կամ , եթէ այս-
պէս չէ , իբր թէ իրամ ըրած ըլլալ
նուդ նկատմամբ Պօլսոյ թերթերուն
դրածները սուտ հանելու էք , եթէ
ժողովուրդին աչքին առջև իբրեւ
քար գայթակղութեան արձանանալ
չէք ուղեր : Կը հասկնամք , սիրուն
Ամբրոսեակո , դուք ինչո՞ւ Բերայի
մէջ բանող Օմիպիւսներուն պէս
ծուռ մուռ կը քալէք : Շտկեցէք
բայցնիդ , շնորհքով քայեցէք ,
եթէ ճանբանիդ շարունակելու միտք
ունիք :

Իմացայ որ դուք Բերայի՞ Ս .
Յարութիւն եկեղեցւոյ ալ քարոզիչ
կարգուեր էք , շխտակը առաջին ան-
գամ հաւատարմ չեկաւ , միւս թեր-
թերը ինէ աւելի չը հաւատացին և
մինչև հիմա ալ այս մասին հրատա-
րակութիւն մը չըրին , բայց ես այս
ուրախաւթ լուրը առնելուս պէս ,
վաղեցի ստուգելու , և երբ Փա-
փաղեան էֆէնտին զիս բողոքովին
վստահացուց , այն ատեն չի կրնալով
ինքզինքս բռնել , ուրախութեան

արցունքներ թափեցին . . . Կրօնա-
կան ժողովոյ վիճակին վրայ : Դուռն
այս ժողովին աչքը նայէ , քիչ ատե-
նէն անկաւ քեզի Պատրիարք ալ ,
Կաթողիկոս ալ կրնէ , ողջ մնանք նէ
հարկաւ կը տեսնենք :

Լսեցի որ դուք Ս . Պատարագ
մատուցանելու սկսեք էք ասդին ան-
դին , սեղանին վրայէն վար իջած
չունիք եղեր , և շատ հրաշքներ կը
գործէք կոր ձեռք ընդունած ժամուց-
ները աղքատներու կամ դպրոցներու
նուիրելով , ասորիք մնաք , կը մաղ-
թեմ որ աւելի հարուստ ըլլաք և
աւելի առատ նուէրներ ընէք :

Սակայն բան մը կայ որ խղճմը
տանքիս վրայ շատ ծանրացած է ,
չեմ գիտեր թէ ձեր խղճմոսները ինչ
վիճակի մէջ է . բայց հաւանականա-
բար շատ թեթեւ ըլլալու է , դուք
անանկ խղճմոսներդ ծանր բեռնե-
րու տակ դնողներէն չէք : Սա կու-
ղեմ գիտնալ թէ դուք ինչպէս կը
մեկնէք կոր Աւետարանին այն խօսքը
թէ նախ եղբօրդ հետ պէտք է հաշ-
տուիս և ետքը պատարագ մատու-
ցանես , այս կէտը Կրօնական ժողովն
ինչպէս կը մեկնէ կոր , աս ալ գիտ-
նալը հետաքրքրական բան է , և
կարծեմ ձերին ալ պարտաւորու-
թիւնն ըլլալու է Աւետարանին մե-
ջէն մեր չի հասկցած կտորները մեզի
բացատրել , վասն զի դուք , անու-
շաբօյրդ Ամբրոս , ոչ թէ մէկ եղբօր
հետ քէն ունիք , այլ ամեն եղբայր-
ներնուդ հետ , ձգենք բարեկամաց
այն բազմաթիւ խումբը , որ դարձ-
եալ եղբայր են ըստ Աւետարանին
և որոնց դուք ձեր ողջոյնն անգամ
կը զլանաք :

Կամ Ձեր արժանապատուութիւ-
նը և կամ Կրօնական ժողովը այս կէ-
տիս բացատրութիւնը տալու պար-
տական էք , Վարչական տնօրէնու-
թեանց մեծապատիւ անդամները
ասանկ բանի չեն կրնար խառնուիլ ,
երկուքէդ մէկուն բացատրութեամբ
բը գոհ պիտի ըլլամ , հոգ չէ , արդէն
գիտեմ որ դուք իրարու լաւիք կը
քաշէք :

Կաղաչեմ , Կրօնական ժողով , մի
պարտաւորեք զիս որ « Օրէնք ի ձե-
ռս առաջնորդաց են » խօսքին վրայ
յաւելցնեմ , « Եւ աւետարան ի ձե-
ռս Կրօնական ժողովոյ է » : Կը փա-
կաքիմ որ Աւետարանն ու Կրօնական
ժողովը հակասութեան մէջ չի դրու-
նուին :

Կը զարմանամ թէ նորին Ամբ-
րոսիոսեան արժանապատուութեան
պատարագին ներկայ գտնուողներուն
խղճմոսները ինչպէս հանդարտ կը
կենայ մինչև ետքը , և թէ ինչպէս
Աւետարանին այս կէտին բացատ-
րութիւնը չեն պահանջեր կոր իրենց
սիրելի քարոզիչէն :

Կաղաչեմ , անուշիկ Ամբրոսեա ,
կըս , այս խնդիրս ալ իլամին պէս
չերկնցնես կամ չի մերժես , գիտես ,
ասիկա քեզի պարտք մըն է , եթէ
պարտքդ կը ճանչնաս :

Կը յուսամ որ այս շաբթու ի-
լամին հետ մէկտեղ այս կէտին բա-

ցատրութիւնն ալ թատրոնին գրա-
սենեակը կը զրկէք Յուլիարի հաս-
ցեով , որպէս զի նորանոր բեռներ
ձեր վրայ չի ծանրանան և դուք ալ
արդէն ստանձնած բեռներնէդ թե-
թեւաք , ինչպէս թեթեւցունել յա-
ջողեր էք ձեր խղճմոսները :

Կաղաչեմ , շատ աղաչել մի տաք
ինձի :

ՅՈՒՇԱՐԱՐ

Մեզ հիմակուհիմայ չեն հար-
ցուներ թէ Մուրատեան վարժարա-
նի խնդիրը երբ պիտի մտնայ վարչա-
կան տնօրէնութեանց մէջ , որովհե-
տեւ Մասիս ու Հայրենիք անցեալ
շաբթու այդ խնդրոյն Գաղաքական
ժողովի կողմէն վերջապէս « խնդրոց
կարգին » մէջ մանելը ծանուցեր են :

Մուրատեան վարժարանի խն-
դիրը խնդրոց կարգին մէջն է դեռ :

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԵՐ

Մայիս 17 - Դեմի

Ընդհանուր ժողովը նիստի տեղ
հանգիստ ըրաւ :

Մայիս 18 - Դեմի

Փունջ լրագիրն որ անցեալ տա-
րի Արեւմտեան Գրիգորիս վարդա-
պետին մասին հայրենեայ , Յուլիարի ,
Վասակ անուններն տալէն ետքը նորին
արժանապատուութիւնը իր վիճակէն
(երգնկայէն) միշտ հեռու բռնել
կառաջարկեր Կրօնական ժողովին ,
այսօր նորին արժանապատուութեանը
համար հետեւեալը գրեց :

« Երգնկայից , եթէ միանգամ
աչքերնիդ դարձունէք մեր եկեղե-
ցական դասուն վրայ , պիտի տեսնէք
թէ ձեր առաջնորդն այն դասուն
մէջ գտնուած սակաւթիւ արժա-
նաւորաց մէկն է : »

— Միասեան էջէնտին զոջաց
« գորտամիլիամարտութիւնը » գրած
ըլլալուն վրայ :

Պէկեան էջէնտին ուստ ըրաւ
մէջ մ'ալ փաստաբանութիւն չընելու :

Մայիս 19 - Դեմի

Ամեն թաղ իւր թաղականին
ներկայանալով վարժարանի բարե-
կարգութիւն պահանջեց :

Թաղ . խորհուրդները խօստա-
ցան թաղեցւոց խնդիրը կատարե-
լու :

— Բերայի Ս . Երբորդութեան ե-
կեղեցւոյ տօնի օրն ըլլալով Ս . Պատ-
րիարք Հայրը հոն հանգիստաւոր պա-
տարագ մատոյց :

Նոյն գիշերն Արապեան վարժա-
րանի այցելութիւն ըրաւ : Ինչո՞ւ :
Պատճառը ոչ որ գիտէ տակաւին :

ԼԵՒՈՆ ԿԱՄՊԻԹԹԱ

Այս Գաղղիացի փաստաբանն ու-
քաղաքագէտը որ ըստ Վաբըրցի
Գահօր քաղաքը ճէնովացի ընտանիքե-
մը ծնած է , 1838 հոկտեմբեր 30 ին ,
հանրապետական կուսակցութեան
մէջ նետովեցաւ նախ և առաջ և
քաղաքական ամբաստանեալները ար-
դարութեան ատենին առջև պաշտ-
պանելն իրեն մասնաւոր գործ ըրաւ :
Այնչափ կը բոտ և տաք կերպով կը
փաստաբանէր , որ իր պաշտպանու-
թեանը գիմողները , սովորաբար եր-
կու երեք տարի աւելի բանտարկու-
թեան կը դատապարտուէին , մինչ-
դեռ Լաշօն կամ ուրիշ փաստաբան
մը ղրկէնք պաշտպանէր , նոյնչափ
ժամանակը վաստկած պիտի ըլլային :
Սակայն ասոր տեղ սա գոհունակու-
թիւնը ունէին որ թէ և իրենք աւելի
ժամանակ կը բանտարկուէին , բայց
ասդին երիտասարդ փաստաբանին
ժողովրդականութիւնն ալ օր ըսա
օրէ կաւելնար :

Գաղղիոյ վերջին ձախորդութեանց
միջոցին , գործի վրայ գտնուող մար-
դոցմէն միմայն կամպէթթա անա-
րատ մնաց : Ընդհանրապէս կըսվի
թէ Կամպէթթա Հայրենասէր և մի-
անգամայն իր ժողովրդականութեա-
նը հոգ տանող ճարպիկ անձ մըն է :
Խաղաղութեան դաշնագրոյն ստու-
րագրուելէն ետքը , պահ մը գործէ
քաշվելով լուռ կենալը մեր ըսածը
բաւական կը հաստատէ : Բայց ինչ
որ ալ ըլլայ , քանի որ երկրիս վրայ
տաք մը գտնուի մտղարելի եղած
է , սա միայն ճշմարիտ է որ եթէ
Պ . Կամպէթթա դաւառներուն մէջ
ժողովրդաց յետագէմ սկզբունքներն
ու դժկամակութիւններն իրեն գէմ
արդեւք չ'ունենար և Բարիդի մէջ
գտնուէր , հոն հրաշալիքներ պիտի
գործէր , աջակից ունենալով իրեն
ժողովրդին հանրապետական թռիչք
ուրկէ թռչելու և իւր համախոհներն
կը վախային իրեն հրդեհէ :

Պատմութիւնը իւրաքանչիւր որ
պիտի դատէ անաչառ . յանուն հա-
րապետութեան , Գաղղիոյ բոլոր գա-
ւառներուն ժողովուրդը ոտք հա-
նելը՝ յուրանը մագնիսացնելու չափ
անկարելի է : և զանոնք թշնամւոյն
գէմ վառելու փորձ փորձելը — Թոյլ
ի դուր եղած ըլլայ , — միշտ Բարիդի
ժողովրդին աւելնը մարելու յաջո-
ղեւէն աւելի փառաւոր գործ մը պի-
տի համարվի :

Իշխանութենէ հրաժարելէն 'ի
վեր , երբեմն միտքը զբօսցնելու հա-
մար զարմանալի խաղալիքներ կը շի-
նէ : Փոքրիկ օգտաւոր մը հնարած և
անոր թուր-ի օգտաւոր անունը տուած
է : Ասիկա Թանձրաթղթէ շինված
պղտիկ բերդ մըն է , որուն ներսի
գին կը տեսնուի թրօշու՝ համազ-
գեսանները հազած , շքանշանները
կուրծքէն կախած և Բարիդէն դուրս
ելնելով թշնամւոյն վրայ յարձակե-
լու պատրաստ գիւրքի մէջ : Երբ օդը
ցուրտ , խոնաւ կամ հողմաշունչ
ըլլայ , բերդէն դուրս չ'ենէր . երբ

մէկէն ի մէկ օգը փոխվի, դարձեալ ներսը կը մնայ. Պ. կամպէթթա շատ կը սիրէ այս փոքրիկ օգտաւորներէն շինել և անոնցմէ մէյմէկ հատ իր բարեկամներուն նուիրել:

ԲԺՇԿԻ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Լրագրոյս խմբագրատունը կը գտնուի բժշկ մը՝ որ կը խոստանայ քիչ ժամանակի մէջ բժշկել հետեւեալ հիւանդութիւնները.

Ա. Յուրտէն յառաջ եկած ցաւերը.

Բ. Ղալաթիոյ ջրածախներուն ջուրը խմելէն յառաջ եկած հազը. Գ. Բաթիմ բաշա խանին մինչև վերի յարկը ելնելէն յառաջ եկած շնչարգելութիւնը.

Դ. Բանկալթի մէջ բերանը բաց գտնուած ջրհորներուն մէկուն մէջը իննալէն յառաջ եկած վերքերը.

Ե. Շիրքէթի խայրիւնի շոգենաւներուն սուլելէն յառաջ եկած կէս գլխու ցաւը.

Զ. Մանգու մէն կարգալէն ամբողջ գլխու ցաւը.

Է. Իւսկիւտարի շոգենաւներէն դուրս ելած ատենդ կռնակիդ վրայ իջնող կռուփներէն յառաջ եկած ցաւերը.

Ը. Հատգեղի շոգենաւները մըտնելէն յառաջ եկած վախը.

Թ. Մանգու մէն կարգալով բան մը հասկնալու համար քրտնելէն ու այս քրտնքը վերջէն պողեցնելէն յառաջ եկած կուրծքի ցաւերը.

Ժ. Շեմէնտըֆէրի բիւնքօն «ինձի պիտի ելլայ» ե յառաջ եկած սրտի բաբախումը և ինչ և ինչ:

Այս հիւանդութիւններէն ունեցողները կամ ունենալ վախաքողները լրագրոյս խմբագրատունը կը հրաւիրվին:

ՅՈՒՆԻՈՍ Բ. Ի ԱՐՏԱՔՍՈՒՄԸ.

ՅՈՒՆԻՈՍ Բ. Հիւանդ մը. ՍՈՒՐԵՆ ՊԵՐՐԱ:

ՏԵՄ ԻԻ-13

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Այդպէս ըլլալը կը տեսնեմ. Ինչ ըրին բեղ Վենետիկցիք, Ինչ ըրաւ բեղ Ֆերրարայի դուքսը որ պատերազմ բացիր անոնց դէմ:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Վէնետիկցիք քու մեղի թողած ժառանգութիւնդ յափշտակել ուղղելուն, Ֆերրարայի դուքսն ալ ինձ ապերախա գտնուելուն համար: Իմ նախորդս Աղեքսանդր Քրիստոսիայն երեւելի փոխանորդը խիստ ճոխձօժով մը անոր տուած էր իր աղջկը, նա այս բարիքը մոռնալով կը համարձակէր զիս պարսաւել եպիսկոպոսական թեմերը ծախելուս և այն երկայն մաղերով երիտասարդները սիրելուս համար:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Ինչ կը լսեմ Պապերը կրնէր և աղաք ունենան:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Եւ ինչո՞ւ չի պիտի ունենան,

նենան, միթէ անոնք ալ միւսներուն պէս մարդ չեն, և ասկից զատ միթէ պապերուն ամեն տեսակ մեղք գործելը ներքի չէ:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Ահաւասիկ տաւորինալ առանձնաշնորհ մը, բայց ըսէ ինձ կաղաչեմ ո՞վ դրած է այս օրէնքները:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Ո՞վ. նոյն ինքն պապը որ աղբիւրն է ամենայն օրինաւորութեանց:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Բայց այդ օրինաց աղբիւրը հայրապետաց սիւնհոգոսն է:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Սիւնհոգոսը, բարկութեանէս կը գողամ երբ կը յիշեմ թէ այդ չարագործները ուղեցին մեր այնչտի ծաղիկեալ և ճոխ եկեղեցին թշուառացնել: Անոնք կուզէին որ մեր իշխաններու նման հարուստ և զօրաւոր կարգինալները նախնի խնորհ և աղքատ սարկաւազաց պէս ըլլան: Կուզէին որ եպիսկոպոսները իրենց պալատներէն, իրենց ճոխութիւններէն և կառքերէն զրկվին և պապական աթոռին վրայ ոչ թէ ամենէն հարուստը, այլ ամենէն արժանաւորն նստի:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Գուհարագործ կոչանքներդ ճիշդ անոր գործոցը կը հետեւին՝ որուն փոխանորդը ըլլալը կը պնդես դու: Բայց ո՞վ են այն թշնամիները զորս խաղաղէն վանել կուզէիր:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Բարբարոսները:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Բարբարոս ըսելով ո՞վ գտնել կուզես. Ճիւղաղե՞ր:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Բ՛լ՝ մարդեր:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Ուրեմն ատոնք բրիտանաց ըլլալու չեն:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Քրիստոնեայ էին բայց ի՞նչ օգուտ...

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Ինչո՞ւ ուրեմն զանոնք բարբարոս կը կոչես:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Այդ անուն մ'է զոր մենք իտալացոց և օտարականաց կուտանք:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Սակայն Քրիստոս առ հասարակ ամենուն համար մեռաւ:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Նա Գողգիացուոց համար չի մեռաւ որք մեր բանադրանքներն ու հրովարտակները կարհամարեն: Սպանիացիք նայե աղէկ են. անոնք ի՞նչուր գալով կը պաշտեն զմեզ:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Գուհարացու, թիւնդ սատանայի է և ոչ Քրիստոսի: Ով որ իմ տիրոջ փոխանորդը կ'ըլլայ պարտի ամենայն իշխանաձոր նոր օրինակին հետեւիլ:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Քրիստոսի համար իր եկեղեցին ծաղկելէ աւելի քաղցր բան մը չը կրնար ըլլալ:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Բայց եկեղեցին բրիտանացի ամբողջութիւնն է, դու ընդհակառակն պատերազմ և դժտութիւն կը յարուցանես:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Եկեղեցի ըսելով մենք թագաւորները քահանաները և գլխաւորաբար զիս և Հռովմայ արքունիքը կիմանամք որուն բաձարձակ գլուխն եմ:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Վայ և անէճք. նորա գլուխը Գրիստոս է և մենք անոր պաշտօնեալքը. բայց եկեղեցին ուրկէ՞ հանեց այս հարստութիւնները և ինչպէ՞ս շահեցաւ այս գանձերը:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Ահաւասիկ բուն խիղճը ինչպէս:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Իր մաքուր վարդապետութեան շնորհիւ:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Կատակներդ մի սկսիր:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Հապա ի՞նչպէս:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Երբեք պալատներ կառուցանելով, կառքերուն ամենէն գեղեցիկ ձիեր ըծելով, պալատականներով, մանկաւիկներով շրջապատվելով:

ՀՐԵՇԱԿ. Հոմանութիւններով և շոշոքորթներով:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Ի՞նչ տարօրինակ առաքելութիւն:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Դու բան մը չես հասկընար անկէ, որովհետեւ դու միշտ այն նախնի եկեղեցին կերպովս ուր սովորուի եկեղեցական առաջնորդը հայրապետի պաշտօն կը վարէին ճակատի քրտնքով ու հազարաւոր վտանգաց ու թշուառութեանց մէջ:

Ժամանակը բոլոր ասոնք բարեխալից. Դու անուամբ միայն բահա նայապետ էիր, իսկ ես իրօք եմ: Թէ որ տեսնէիր Հռովմայ մէջ իմ յաջորդներու օղորմանալի պալատները, զանոնք լեցնող հազարաւոր քահանաները, թագաւորներու պէս փառահեղ եպիսկոպոսները, ծիրանաղղեստ և ետեւուն խումբ խումբ սպասաւորներով ու արծաթեայ պոյտերով ընտիր ձիերու և ագամանգազարդ տապալաններով ծածկուած ջորիներու վրայ նստած կարգինալները, թէ որ տեսնէիր սրբազոյն պապին իր ոսկեղօծ աթոռին վրայ զինուորներուն զայն ուսերնին առած ծնրադիր ժողովրդեան խմբին մէջ տեղէն տանելին, թէ որ լսէիր թիւ թողովրդեան մը ծափահարութեանց ձայնին խաւնըված ոււմբերուն պալատին ու փողերուն շուրջը, եթէ տեսնէիր աւագանեաց դալով խոնարհաբար մեր ոտքը համբուրելը և Հռովմայ քահանայապետին կայսրը պառկելը. Ի՞նչ պիտի ըսէիր այն ատեն:

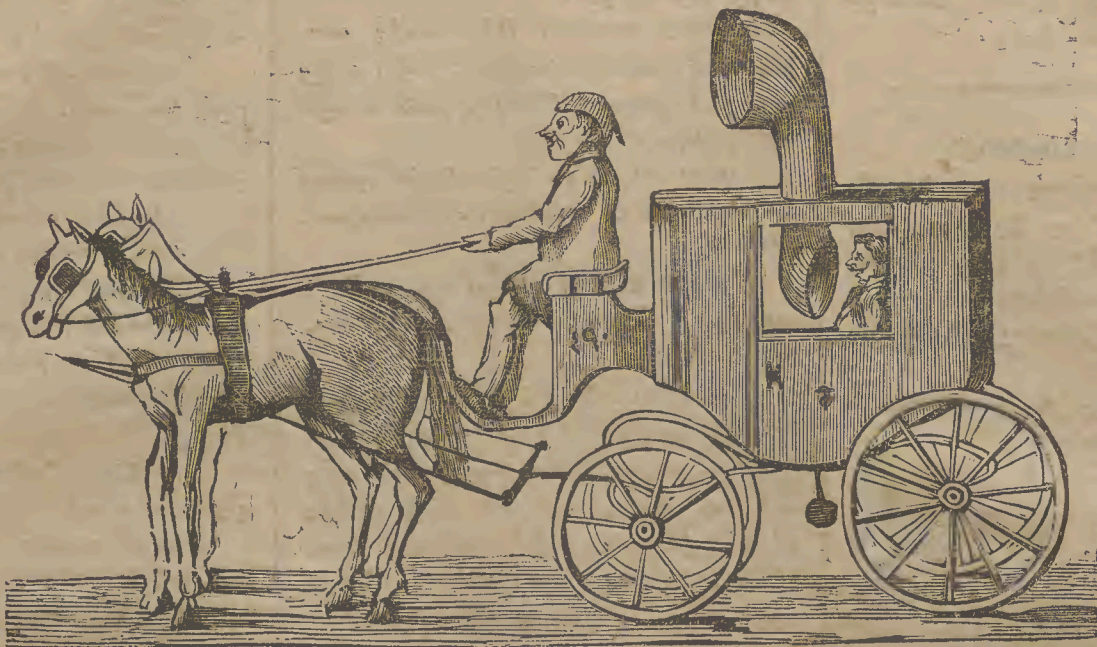
ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Պիտի ըսէի թէ աշխարհային բռնաւորութիւն մը, ժանտ մ'է և ոչ Քրիստոսի եկեղեցին:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Դու այդ խօսքը նախանձեղ ու իմ քահանայապետութեանս առջև քու կինիդ անբեր ըլլալէն աւելի չեմ կրնար:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Անամօթ ի՞նչպէս կը համարձակիս քու փառքը խմբին հետ բազդատելու միլիոնաւոր հոգիներ շահեցայ:

ՅՈՒՆԻՈՍ. Ես ալ եկեղեցին հարստացուցի:

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ. Կուզե՞ս որ քեզ խորհուրդ մը տամ, բոլոր այդ հարստութիւնները քեզի դրախտ մը շինելու գործածէ, որովհետեւ մենք քեզի համար զատ դրախտ չունինք:

Քանի մը օրէ ի վեր օդերը տաք երթալուն

ՅՈՒՆԻՈՍ . Ուրեմն ես ալ զայն պիտի պաշարեմ և կողոպտեմ, թէ որ անձնատուր չըլլաք . ձիւդ վաթսուն հազար մարդոց գունդ մը կըստ պատեմ որք իմ կռիւներուս մէջ կորսըված են :

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՍՍ . Ի՞նչ պատիժ է այս մարդը . ով խեղճ եկեղեցի . բայց ըսէ ինձ բարի հրեշտակդ պահապան , որովհետեւ ալ սա լծիւաղը մտիկ ընել չեմ ուզեր : միթէ բոլոր եպիսկոպոսք այս բնութիւնն ու վարքն ունին :

ՀՐԵՏՏԱԿ . Աւաղ . անոնցմէ շատեր կը ճանչնամ որ ասկէ վար չեն մնար :

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՍՍ . Այս չարագործը դու մոլորեցուցիր :

ՀՐԵՏՏԱԿ . Ո՛չ , որովհետեւ թէ և ես թե ունէի բայց նա ինձմէ առաջ կերթար գէպի չարը :

ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՍՍ . Եկեղեցւոյ դեկը այս ապականեալ ձեռաց մէջ ինչու լէն ի վեր մեզ այնչափ քիչ մարդ գալուն վրայ ալ չեմ գարմանար :

Գալլէիէնէ Ռարֆանուս
Մ . 8 .

Կը խնդրենք Գաղղիւղի մեր Մեծ . բաժանորդներէն որ բարեհաճին ժամ յառաջ թերթերնուս հետ ունեցած հաշիւնին տեսնել և բաժանորդագիրներն վճարել , քանի մը օրէն ինչ կըլլայ ինչ չըլլար :

— Պարոն Յակոբ , Քեահըտիսանէն անորժեցար նայինք , դուն բազմութիւնը չես սիրեր ամա ,

տեսնենք կրցա՞ր լաւ մը գուարճանալ :

— Շիտակը շատ աղու որ տեսարանն ունի ձեր Գեաղըտիանէն , բայց բազմութիւն շատ ըլլալուն աղէկ մը համը չառնըվիր կոր , թէ որ այնչափ բազմութիւն չըլլայ նէ , շատ մարդ պիտի երթայ հոս :

ԳՐԱՆԵՆԳ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ

Առուտուրները քանի մը շաբաթէ ի վեր բոսթ լօբալի ցրուիչներուն պէս եղած տեղերնին կեցած են . վաճառք ունեցողը ձեռքէն հանել և չառնեցողն ալ չառնել կը ջանայ . հետեւեալ որ առնող կայ ոչ ալ ծախող :

ԳՍԻԻ : Գինը բարձր է հաւանաբար Թաւմիշի և Օմիւտիւի ձիւերուն չի տրվելուն պատճառաւ :

ՍՈՒՐԲ : Ասոր ալ գինը բարձր է բայց քիչ քիչ պիտի իջնէ , որովհետեւ եթէ աստիկ երթայ խաչիճիւնը առանց խաչի գնելու եփելու միջոցն ալ պիտի գտնեն :

ՇԱՔԱՐ : Ասոր գինը կոտորած է , հաւանաբար Թաւմիշի և Ելիւճիւնի շաբարի տեղ Բէյօղ գործածելուն համար , ուստի և երթալով ալ ինչալու վրայ է կամուրջէն անցնողներուն նման :

ԵՐԿԱՐ : Հանքային վաճառքներէն սա միայն կը գտնուի հրապարակը :

ԱՐԾԱԹ : Կը փնտովի բայց չը կայ :

ՈՍԿԻ : Անունը կայ ինքը չը կայ . ՀԱՆՔԱՏԻՆ ԱԾՈՒԻ : Կայ բայց գէշ

տեսնին է , և մաքսատան բեռնակրոց նման գլխու կը դարնէ :

ՄԲԱՐՄԱՋԷԹ : Աղէկ տեսակէն չը կայ , վառելուն պէս լրագրապետաց յայտին նման կը մարի :

ԶՈՒԽԱՅ : Փթթուկ է Շիւքէթի խայրիէի չիմաներուն նման :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՆԱՍ ԶԵՐԱԶ

ԳՐԼԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

ՏԱՂԵՐ , ՃՈՒՆԵՐ , ԱՌԱՄՆԵՐ ,

ՆԱՄԱԿՆԵՐ , ԳՐԱԴԱՏՈՒՄՆԵՐ ,

ԱՐԳՈՍԻ ԽՈՀԵՐԸ

ԱՐԱՄԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆ 15 ՂՐՈՒՇ

Այս գիրքին կեդրոնատեղին է Սրապեան գրատունը . միւս Հայ գրաւաճառներն ալ կը ծախեն զայն :

Հեղինակը , իւր այս առաջին գործին մէջ , փորձած է մի վերջնական կանոնադրութիւն տալ մեր տղի աղգային լեզուին . Հայ գրագէտները կը հրաւիրէ քննել զայն . Ամեն կարգի անձեր կրնան օգտակարապէս ընթեռնուլ այս գիրքը , մանաւանդ ուսանողները , նոր սերունդը :

ՏԷՐ ԵՒ ԽՄԲԱԳԻՐ ԼՐԱԳՐՈՅՍ

Յ . Յ . ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻԻՀԵՆՏԻՍԵԱՆ
Կ . ՊԵՂԻՍ ՎԵՅԻՐ ԽԱՆ ԳԵՎՈՅՈՅԻՐԻ ԹԻՒ ՅԹ